

-

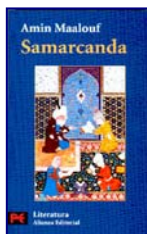
Els 10 anys de la FME bé es mereixen acabar amb una festa en la qual ens retrobem tots plegats, estudiants, titulats, professors, personal d'administració i serveis, i tots els amics que han ajudat que la Facultat sigui una vigorosa realitat.

Aprofitant el marc incomparable que ens ofereix el jardí, celebrarem la festa al voltant d'un sopar el dia 18 de juny de 2002, a les 21 h. També hi haurà música, ball i altres sorpreses. La data límit per inscriure-us és el proper 10 de juny.

Recordeu, el 18 de juny al vespre ens trobem a la FME! Us hi esperem!

- **Un personatge, tres llibres**

Omar Jaiyyam, conseller polític, astrònom, filòsof i, sobretot, poeta i matemàtic, és un dels grans personatges de la turbulenta Pèrsia de la segona meitat del segle XI i la primera del XII. Els tres llibres que comentem tenen com a eix central aquest home que compaginava poesia i matemàtiques com a diferents vessants d'una cultura única.

Samarcanda (Amin Maalouf, ed. Alianza Editorial)

Samarcanda és una de les obres més conegudes del Premi Nobel de literatura Amin Maalouf. Es tracta de la història novel·lada del manuscrit de Robaiyat, el llibre de poemes d'Omar Jaiyyam. La primera meitat de *Samarcanda* descriu l'autor i l'època en què es van compondre. És, doncs, una biografia novel·lada d'Omar Jaiyyam. La segona part és la història (inventada) del manuscrit després de la mort de l'autor fins a la seva desaparició definitiva el segle XX.

Robaiyat (Omar Jaiyyam, ed. DVD Edicions. Edició i traducció de Nazanín Amirian)

El fil conductor de *Samarcanda* és la col·lecció de poemes *Robaiyat*, un clàssic de la literatura universal, àmpliament llegida i estudiada. Si bé l'autor és Omar Jaiyyam, hi ha discussió sobre l'autoria d'alguns poemes, potser afegits per algun dels primers editors. El llibre que comentem és una edició bilingüe, que conté en les seves 100 pàgines un estudi sobre el personatge, la seva època i la seva obra poètica. La resta del llibre conté els poemes.

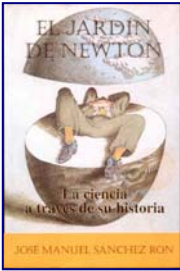

Omar Jaiyyam, poeta y matemático. (Ricardo Moreno Castillo, ed. Nivola)

El llibre fa unes pinzellades sobre el personatge i els *Rubaiyat*, però se centra en l'obra matemàtica de Jaiyyam. Probablement, el més interessant és la discussió de la solució de la cúbica per mètodes geomètrics molts segles abans que l'establissin els algebristes italians. La discussió ressegueix nombrosos casos per evitar coeficients negatius, impensables en aquell moment.

Joan Guinardó

• Llibre

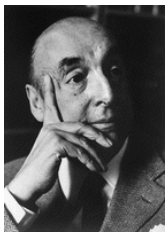

El Jardín de Newton (José Manuel Sánchez Ron, ed. Crítica)

En aquest llibre, organitzat en vuit capítols de lectura independent, Sánchez Ron ens guia per diversos camins d'aquest jardí que és l'evolució dels conceptes més bàsics del pensament científic. Amb un estil narratiu molt planer, l'autor, a la vegada que ens descriu amb objectivitat els fets històrics, els cobreix de comentaris i digressions que fan interessant i enriquidora la lectura - com a mostra la pàgina 93, on, a partir de Lavoisier, Sánchez Ron reflexiona sobre el llenguatge -. A més a més, el llibre és d'edició molt acurada i conté belles il·lustracions.

ERG

• Poesia

"Oda a los números", de Pablo Neruda.

Qué sed
de saber cuánto!
Qué hambre
de saber
cuántas
estrellas tiene el cielo!

Nos pasamos
la infancia
contando piedras, plantas,
dedos, arenas, dientes,
la juventud contando
pétalos, cabelleras.
Contamos
los colores, los años,
las vidas y los besos,
en el campo
los bueyes, en el mar
las olas. Los navíos
se hicieron cifras que se fecundaban.
Los números parían.
Las ciudades
eran miles, millones,
el trigo centenares
de unidades que adentro
tenían otros números pequeños,
más pequeños que un grano.
El tiempo se hizo número.
La luz fue numerada
y por más que corrió con el sonido
fue su velocidad un 37.
Nos rodearon los números.
Cerrábamos la puerta,

de noche, fatigados,
llegaba un 800,
por debajo,
hasta entrar con nosotros en la cama,
y en el sueño
los 4000 y los 77
picándonos la frente
con sus martillos o sus alicates.
Los 5
agregándose
hasta entrar en el mar o en el delirio,
hasta que el sol saluda con su cero
y nos vamos corriendo
a la oficina,
al taller,
a la fábrica,
a comenzar de nuevo el infinito
número 1 de cada día.

Tuvimos, hombre, tiempo
para que nuestra sed
fuera saciándose,
el ancestral deseo
de enumerar las cosas
y sumarlas,
de reducirlas hasta
hacerlas polvo,
arenales de números.
Fuimos
empapelando el mundo
con números y nombres,
pero
las cosas existían,

se fugaban
del número,
enloquecían en sus cantidades,
se evaporaban
dejando
su olor o su recuerdo
y se quedaban los números vacíos.

Por eso,
para ti
quiero las cosas.
Los números
que se váyan a la cárcel,
que se muevan
en columnas cerradas
procreando
hasta darnos la suma
de la totalidad de infinito.
Para ti sólo quiero
que aquellos
números del camino
te defiendan
y que tu los defiendas.
La cifra semanal de tu salario
se desarrolle hasta cubrir tu pecho.
Y del número 2 en que se enlazan
tu cuerpo y el de la mujer amada
salgan los ojos pares de tus hijos
a contar otra vez
las antiguas estrellas
y las innumerables
espigas
que llenarán la tierra transformada.

• Divertiments

Una corrua de formigues de 50 cm de llarg avança en línia recta a velocitat constant. La que ocupa el darrer lloc avança fins al davant per alimentar la primera formiga i torna de seguida al final de la cua, sempre a la mateixa velocitat. Mentrestant, la corrua ha avançat 50 cm. Quina distància ha recorregut la formiga nodridora?

Envieu les vostres respostes argumentades abans del 30 de juny a elfull@fme.upc.es o bé per correu intern a El Full. FME. Edifici U. Campus Sud.

Premi a la millor solució: el llibre ressenyat en aquest Full.

Solució del problema d'El Full de maig

Podem doblegar un filferro de 120 cm de longitud, seguint totes les arestes d'un cub de 10 cm de costat? En cas que no es pugui fer, quantes vegades l'hem de tallar, com a mínim, per aconseguir-ho?

A la pàgina web de la facultat trobareu reproduïda la solució del guanyador. És molt intuïtiva i no fa servir la teoria de grafs. Al contrari, permet entendre la teoria dels grafs eulerians.

Guanyador: Daniel Pérez Palomar (estudiant de doctorat del Departament de Teoria del Senyal i Comunicacions)

Premi a la millor solució: el llibre ressenyat en El Full de maig.